

ELŐFIZETÉSI DIJ
helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 7 frt — kr.
Fél évre . . . 3 „ 50 „
Negyed évre 1 „ 75 „

Egyes szám ára 5 kr.
s kapható a kiadóhivatal-
ban és Gross G.-nál.

mentetlen levelek nem
fogadtatnak el.

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI LAP.

HIRDETÉSI DIJ:
3 hasábos gármond-sor v.
annak helye 7 kr.
Nagyobb és többszöri hir-
detéseknél kedvezmény.
Minden egyes hirdetésny
után még külön 30 k.
bélyegdíj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések, nyilttéri cik-
kek díja előre fizetendő.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők
Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.

Felelős szerkesztő: Szerkesztő;
DR. VAJNA GÁBOR. HARGITTAI BÉLA.

KIADÓHIVATAL
hová az előfizetési pénzek és hirdetési díjak küldendők:
Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.

Kiadó és laptulajdonos a „Brassói Magyarság Intéző Bizottsága”.

Felhívás előfizetésre!

Július hó 1-ével első évfolyamának
harmadik negyedét kezdte meg lapunk.

Ezen alkalomból azon tiszteletteljes ké-
réssel fordulunk a t. olvasó közönséghez,
hogy lapunkat hazafias lelkesedéssel ezután
is támogatni szíveskedjék.

A lap előfizetési ára: helyben házhoz
hordva vagy vidékre postán küldve

egész évre . . . 7 frt — kr.

fél „ . . . 3 „ 50 „

negyed „ . . . 1 „ 75 „

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben
postautalvánnyal a „Brassói Lapok” kiadó-
hivatalába: Brassó, Kolostor-utca 26. sz.
küldendők.

Együttal kérjük azon tisztelt olvasóin-
kat, a kik a lejárt első félévre az előfize-
tési díjjal még hátrálékban vannak, szíves-
kedjenek azt mielőbb beküldeni.

Brassó, 1895. június 27.

A „Brassói Lapok”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Öröndetes mozzanat iparunk fejlődésében.

Brassó, július 6.

Örömmel kell konstatálnunk azt a tényt,
hogy a magyar ipar az osztrák versenyyel
szemben önállóságra és függetlenségre tett
szert.

Örömmel kell konstatálnunk ezen moz-
zanatát iparunk fejlődésének annál inkább
is, mert a mint köztudomású: a rekezioná-
rius pártok, a melyek ellenségei minden-

nek a mi magyar, az osztrák államban
egyre jobban növekednek.

Köszönhetjük pedig iparunk ezen ön-
állóságát és függetlenségét úgy a kormány
és képviselőház együttműködésének, mint
főleg a solid budapesti bank-intézetek
ügyességének és szervező-képességének.

Hogy a budapesti bankok nemcsak a
fővárosban, hanem a vidéken is állítanak
gyárakat illetve a vidéken már meglévő
gyárakat is nagyobbítják és esetleg rész-
vénytársaságokká alakítják át: ez a körül-
mény csak emeli az említett öröndetes
eredményt, megszüntetve azt a káros irány-
zatot, a mely a legfontosabb iparágakat
egyoldalulag a fővárosban összpontosította
és ezáltal a vidék gazdasági és ipari fejlő-
désének útjába akadályokat gördített vagy
legalább is elhanyagolta azt.

Első tekintetre világos azonban, hogy
iparunknak az osztrák ipartól való függet-
tenítése magában véve nem elégséges, ha-
nem szükséges, hogy az arra hivatott té-
nyezők odahassanak, miszerint ezen elért
önállóság és függetlenség megtartható is
legyen, — vagyis állandósítsák.

Ezt pedig véleményünk szerint csak
úgy lehet elérni, ha gondoskodunk arról,
hogy iparunk az osztrák iparral Ausztriától
való független tovább fejlődésében lépést
tartson és attól el ne maradjon.

Nagy megnyugvásunkra szolgál, hogy
ezen szükségletet bankintézeteink felismer-
ték s annak eleget tenni igyekeznek az

által, hogy tőkájukat jelentékenyen fel-
emelni igyekeznek, gondolva azon időre,
a mikor új iparvállalatok létesítése esetleg
a már meglévőknél a változó viszonyokhoz
képest felmerülő újabb követelményei újabb
terheket rónak a vállalkozókra. *)

Bankintézeteink ezen törekvése bizal-
mat kelt vállalataik iránt; a mennyiben
pedig iparunk függetlenségének állandósi-
tásához járul hozzá, annyiban politikai te-
kintetben is öröndetes ténynek nevezhető.

Midőn azonban ily fontosságot tulajdo-
nitunk azon körülménynek, a mely szerint
bankintézeteink tökeerejükét és kibocsátási
hitelüket a vidéki városok iparvállalatai-
nak erélyes istápolására fordítják: nem
mulaszthatjuk el hangsúlyozni politikai te-
kintetben nagyon fontos azon óhajtasunkat:
vajha a vidéki tőkepénzesek a kibocsátá-
soknál közreműködnének tőkájukkal, ne-
hogy a bankintézetek által kifejtett tevé-
kenységnek a haszna Bécsbe, iparunk ellen-
ségeinek a kezébe vándoroljon és a léte-
sitendő vállalatok intézése ezek hatalmába
kerüljön.

*) A magyar ipar és kereskedelmi bank p.
o. 8 millió forintról 10 millió forintra emelte tő-
kéjét a vidéki városok iparvállalatainak istápol-
hatása céljából.

Ausztria.

Lueger támadása Magyarországra ellen.

Bécs, jul. 3. A képviselőház mai ülésén foly-
tatta a költségvetés részletes tárgyalását és elfo-
gadta a „rendelkezési alap” tételt. A IV. fejezet-

TÁROZA.

Dumas Sándor házassága.

— Levél. —

Páris, jun. 29.

Ezelőtt mintegy három hónappal, hosszú és
mindenekfölött gyötrelmes betegség után meghalt
Dumas Sándor felesége. Ez a szerencsétlen assz-
zony egy orosz származású grófnő vala és Dumas
Sándor életében körülbelül annyit jelentett, mint
Requamiere asszony az első Bonaparte históriá-
jában.

Az első feleségnek halála, kétségkívül leverő
hatással volt a „Francillon” szerzőjére. Bár már
életében is alig érezhette a hitvese társaságát. Az
első asszony ugyanis parolizban szenvedett; az
ágyából ki sem tudott mozdulni.

De hát Dumas Sándor is öreg ember és az
öreg embernek szüksége van egy jó barátóra. Ez
a jó barátó pedig nem váratott magára, de Escal-
lier asszony, Escalier tenorista olvált felesége sze-
mélyében megjelent a Marly-le Roi-i udvarházban,
a melynek idillikus szépségeiről, ezernyi bájáról
hajdan irtam Önöknek.

Tehát két asszony volt a házban: egy beteg
és egy egészséges, egy megrokkant és egy fiatal.
Mert Escalier asszony, a ki a válás óta Madame
Régnier de la Bruyère nevet viselte, a „Francillon”
szerzőjének korához mérten fiatal asszony: vagy
harminczhét éves. És Önök sejtethetik, hogy „fé-
nyes asszony”, nagyszerű asszony, a ki neinének

minden finomságában, minden virtuozitásban
tündökölt, hogy Dumas Sándor nemcsak, hogy
meg nem unja, de imádja társaságát. Ez a fehér
haju ember, szerelmes lett a Marly-le Roi-i ud-
varház egészséges asszonyába. És ha az ataviz-
musnak nem volnának titkai előttem, meg is tud-
nám magyarázni ezt a kései, de annál hevesebb
szerelmet azzal, hogy Dumas Sándor apjára men-
nék vissza. Ez az ember az írásain kívül a gyom-
ráról volt nevezetes. Roppant szeretett enni és
pedig jól enni. Egy sárga dinnye élvezetéről még
kötérás időben sem tudott lemondani és a gyomra
lett a halála. Eh bien! a mi az öreg Dumasnál a
gyomor szennvedélye vala. az az „ifju”-nál szívve
változott . . . Lehet-e ezt mondani? Ha nem, úgy
másról fogok beszélni. Arról t. i. hogy Pegnier
de la Bruyère asszony a maga elbájoló személyé-
ben az egész nemét, a világ minden asszonyságát
boszulta meg Dumas Sándoron, lebilincselve, meg-
törve és meggyengítve, kifogatva önmagából és
írásaiból azt az embert, a ki a „Tue-lá” véres
tollu filozófusa, egy csomó mysogine előszó és a
„Claudius felesége” írója volt. Mennyit itt az assz-
zonyok ellen, mennyit moralizált Dumas Sándor
. . . s aztán az írásai ellen cselekedett. A nagy
eszét ismervé ennek az embernek, valósággal
nieddőbben az ember, miképp tehetett így! Két-
ségkívül mért szerelmes, mert ez az új asszony
megszünteti benne a zsémber moralistát, ifju em-
bert csinál belőle, a ki minden rezerv, minden
okoskodás nélkül bolondul az asszonyok után . . .
Fiatal ember? Kétségkívül ifj. Dumas Sándor

még virilitása teljében van . . . És akkor eszembe
jut hogy egykor némi részvételt voltam egy fiatal
asszony iránt, mert a férje hetven esztendő, amit
az asszony megtudván, megnyugtattott engem,
mondván:

— Vágja le a férjem fejét, s ő egy husz éves
fiatal ember lesz!

Természetes, hogy e gyors sorokon által
korántsem magyaráztam meg Önöknek a Dumas
Sándor házasságának lelki és egyéb misztériumait.
Ehhez nekem úgy sincs közöm és beérem azzal,
hogy a nagy mesternek, a ki párisi tartózkodá-
som alatt széles jóakarásával tisztelt meg, mai há-
zasságához őszinte örömmel szerencsét kívánjak.

Igen, mert a házasság ma, Páris tizenhetedik
kerületének polgármesteri hivatalában megtörtént
. . . Nagyon gyorsan ment a dolog, olyannyira,
hogy a kik ezen az érdekes menyegzőn asszisz-
tálni akartak, már csak post festa érkezének. Nem
láthatták a Dumas Sándor fehér fiatalágát, a
Regnier asszony szeméit, a triumfus eklatáns te-
kintetével. Nem láthatták a tanukat: Bertrand
József urat a francia akadémia titkárát és Du-
perré altengernagyot, a kik a „Claudius felesége”
szerzőjének asszisztáltak, és Legouvé és Roussé
Edmond urakat, a kik viszont a menyasszony ré-
széről voltak jelen. És nem láthatták mind a két-
tőt, a vőlegényt és a menyasszonyt Cosnard pol-
gármesteri helyettes előtt, örök hűséget esküdve
egymásnak.

De én láttam ezt és soha el nem felejttem!
sz. d.

nél „Hozzájárulás a közös ügyek költségeihez.“ Lueger kijelenti, hogy e fejezethez hozzá akar szállani, hogy a háznak meg legyen óva ama joga, hogy a közös ügyek felett épen úgy tárgyalhasson, mint a zsidó-magyar szomszédok. A külügyi hivatal igyekezzék magát azok befolyása alól fölszabadítani. A zsidó-magyarok (Juden Magyarok) befolyása károsítja a monarchia befolyását a Keleten, például Romániában és Szerbiában. Hallatlan, miként bántak el Agliardi nunciussal. Szónok kifogásolja, hogy a Keleten a legtöbb konzulátus zsidók kezében van. Lueger azután a parasztosztálynak a katonai terhek által való károsításával foglalkozik és utal arra, hogy minél nagyobb terheket rónak a parasztosztályra, annál károsabb lesz az a hadseregre nézve, Ausztria hozzájárulása a közös költségekhez aránytalanul magas. A quota-arányt meg kell változtatni. A valóságban nem dualizmus áll fenn, hanem négy rész. Első sorban uralkodnak magyarok és mi fizetünk, azután uralkodnak a lengyelek és mi fizetünk, azután következik Bosznia-Hercegovina, a melyért minden megtörténik és csak mindezek után következnek a többi országok. Mi hűtői vagyunk a zsidó-magyaroknak. Szónok elvárja, hogy Kielmansegg azt az erélyt, a melyet annak idején az antiszemitákkal szemben tanusított, a zsidó-magyarokkal szemben is meg fogja mutatni. Szónok konstatálja, hogy Magyarország károsítja Ausztria közgazdaságát. Utal a Magyarországból behozott műborokra és cognakra és különösen a a sertésveszre, melyet Budapesten heteken, sőt hónapokon át eltitkoltak (Viharos felkiáltások az antiszemiták padjain: Halljuk! Halljuk!) és ennek következtében a magyarok által Morvaországba és Ausztriába hurcoltatott.

Szónok kijelenti, hogy van Magyarországon egy párt, mely a választási korrupciót a legnagyobb fokra vitte, a Kossuth kultuszt prédikálja, Ausztriát is a hadsereg színeit büntetlenül meggyalázza, a magyarokat a zsidó zsákmányának dobja oda, a németeket Magyarországon nemzeti-ségéből kivetkőzteti, a románokat elnyomja és nagy veszélyt képez a dynaszciára és az egész birodalomra nézve. Indítványozza, hogy szólíttassék fel a kormány, hogy a magyar kormány tulajdonságával a politikai és közgazdasági élet minden terén a leghatározottabban szálljon szembe, és minden erélyével óvja meg a Reichsrathban képviselt országok érdekeit. (Helyeslés és taps az antisemiták padjain, szónokot párthivei üdvözlik.)

Kielmansegg gr. belügyminiszter: Nem mulasztatom el, hogy sajnálkozásomat ne fejezzem ki, ama éles hang felett, melyet Lueger a magyarokkal és a kormánnyal szemben használt. A Magyarországgal való viszony közjogilag van szabályozva és minden támadás ellen megoltalmazandó. Kötelességemnek tartom azonkívül a magyar kormánnyal barátságos jó viszonyt fenntartani és azt hiszem ebben az ország többsége velem egyetért. (Helyeslés.) Határozottan kijelentem, hogy a magyar kormánnyal való barátságos viszony ápolása mellett a kormány különösen szem előtt fogja tartani a Reichsrathban képviselt királyságok és tartományok közgazdasági érdekeit (Helyeslés) és azokat, a hol szükségesnek tartja, kellő nyomatékkal érvényesíteni fogja. (Élénk helyeslés és taps.)

Szecepanovszky előadó zárszava után ki szembeszállt Lueger fejtegetéseivel, az ülést bezárták.

Tanulóink szállásügyi érdekei.

— A szülők figyelmébe! —
(Folytatás.)

Elérkeztünk egy másik kérdéshez: kell-e és minő tekintettel lenni a tanuló vallására a szállásügy elintézésénél?

Minthogy ez idő szerint felekezetlenek csak a tanintézetek lehetnek, nem egyszersmind a tanulók is (ne is adja az Ég, hogy még ily csodabogarak is teremjenek valaha hazánk földjében!), a dolog természetéből foly, hogy az adandó válasz sem lehet más, mint a milyent a tanulók által vallott hit szelleme sugall.

A kath. egyház például, melynek szolgáltaiban áll intézetünk, perhorencálja a vallási kö-

zönyt a család megalapításánál csakugy, mint a társadalmi és kultur mozgalmak mezején. Ezért várja el hivatól a politikai választásoknál, hogy oly jelöltre semmiesetre se adják szavazatukat, kik az egyház ellenségeinek vannak ismerve. Bizonyára tehát az sem lehet közömbös ezen egyház előtt, ha a katolikus szülők oly családnál helyezik el gyermekeiket, hol nem találhatnak — ápolást azok vallási érdekei. Ha csak azt nem állítja valaki, hogy csak a gyermekeknek nincsenek ily érdekeik, vagy hogy nincs ártalmára ezen érdekeknek oly környezet, hol a gyermek a saját vallásával ellenkező gyakorlatot lát, vagy épenséggel élezes, kiesnylő megjegyzéseket kénytelen róla hallani. Bizony aknamunka ez, mely előbb-utóbb megtermi a magagyümölcsét: a sivár kételyt, a konok állásfoglalást minden pozitív hitrendszer ellenében!

Szerencsére kevés apa találkozik, a ki kényszerítő ok nélkül tul tenné magát a valláskülönbség szülte aggodalmakon. Legyen szabad reménylenünk, hogy még kevesebb fog találkozni ezentul, ha ugyan oly kiténtető figyelemben fogják részesíteni az érdekeltek jelen figyelmeztetésünket, mint a mily igaz jó akarattal mi azt megirtuk.

Volna még egy-két ugyancsak tapasztalatra támaszkodó észrevételünk tartalékban, például: hogy ritkán van jó hatással a fegyelemre, ha különböző szervezetű tanintézetek növendékei, vagy nagy korkülönbségű növendékek vannak együtt elszállásolva.

Ámde attól tartok, hogy ha még szaporítom követeléseimet, egyuttal csökkentem a valósággal elérhető és emberileg várható siker eselyeit. Így is elvagyok készülve arra az észrevételre, hogy én még a magánzállásokból is csupa seminariomokat szeretnék csinálni. Hát biz én kétszer sem mondom, hogy ilyféle gondolat nem járta már meg az én eszemet, habár jól tudom, mily ropant ür tátong a gondolat és a megvalósulás közt. Végre is én ugy gondolkodom, hogy a ki valamelyes célra tör, annak a megvalósulására a lehető legtökéletesebb alakban kell pályáznia, hogy legalább egy kevésbé tökéletes alakban utólrhessen. Avagy az eszmék is nem arra valók-e, bár maguk is csak gondolati léttel bírnak, hogy az általuk terjesztett világosságnál annál tisztábban felismerjük és a mennyire lehet, elenyésztetni igyekezzünk a valósággal létezők fogyatkozásait?

Mint afféle való létező persze, hogy a seminariális intézmény is távol áll a tökélytől, de legalább magában hordja a tökély csiráját és azért tökélyesíthető is; és épen ez által különbözik holmi s állásnak csufolt fészektől, melynek mint afféle fattyuhajtásnak csak a lenyése, nem a nyesegetése áll a nevelés érdekében.

Elmélkedésünk elején azt a kérdést is fölvetettük volt: melyek lehetnek azok a jogok, melyek a szállásügyi ellenőrzés révén megilletik a tanintézeti előljárót? Nézetünk szerint e jog a körülményekhez képest vagy rendelkezés, vagy pusztá tanácsadás lehet. Midőn p. o. nemesak a növendék, de az iskola érdeke is veszélyben forog, világos, hogy a rendelkezés lép előtérbe. Salus rei publicae suprema lex esto.*) Ezt a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter által 1876-ban és 1890-ben ismételt kiadott középiskolai Rendtartás (12. §.) is elismeri implicite, midőn azt mondja: „Ennek (az igazgatónak) joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek, vagy a befolyást épen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben észszerű változás történjék.“

„A brassói róm. kath. főgymnasium rend- és fegyelmi szabályai“, melyeket ezen testület a már említett 1876-iki Rendtartás 13. §-ban foglalt utasítás alapján dolgozott ki és püspöki jóváhagyással még 1877-ben életbe léptetett, így szól: „Ha a felfogadott szállás vagy a házigazdák ellen felügyelet hiánya vagy egyéb fontos ok miatt a ta odai előljárásnak kifogása lenne: az ily szállást tartoznak az ifjak a lehető legrövidebb idő alatt elhagyni, vagy az intézettől megválni.“ (36. §.)

(Vége következik.)

Tanügy.

Felhívás Magyarország tanítói és tanári egyesületeihez, testületeihez és a tanítás és nevelés ügye iránt érdeklődő többi honpolgárokhoz!

Magyarország tanárai és tanítói, miként ismeretes, a millennium alkalmából nagy kongresszust tartanak, melyen megvitatják a tanítás- és nevelésügy minden fontosabb tételét. A kongresszus szervezetét a kongresszusi „Értesítő“ révén minden tanítóegyesületnek az alulírott elnökség már megküldötte. E szervezetből kitűnik, hogy a kongresszus vezetősége minő mértékben számít a testületek és egyesek közreműködésére. Ezuttal azzal a kéréssel fordulunk hazánknak minden egyes, a tanítás és nevelés ügye iránt érdeklődő polgárához, hogy a kongresszusban a maga módja szerint vegyen részt.

Felkérjük az egyesületeket és testületeket a maguk összeségében és minden egyes tagjukat külön, hogy a mennyiben egyes tételek tárgyalását akár vala nelyik szakosztályi, akár az összes-ülésen kívánatosnak tartják, szíveskedjenek az illető tételt az előadó nevének, állásának és lakóhelyének pontos megjelölésével az alulírott elnökséghez (fő iktári hivatal: Budapest, József-körút 85. sz.) f. évi szeptember hó végeig bejelenteni.

Megjegyezzük még, hogy az így beküldött tételeket a rendező bizottság a kongresszus szervezetében megállapított szakosztályok szerint csoportosítja, s a mennyiben a rendelkezésre álló idő megengedi, tárgyalásukat a kongresszusra k. t. üzi a miről az elnöki bizottság részéről felkérő előadók még december hó folyamán azzal a felkéréssel fognak értesítettetni, hogy előadásuknak rövid kivonatát és esetleges határozati javaslataikat 1896. évi február hó végeig okvetetlenül bejelentsek, hogy a tárgyalás sorrendjét az elnökség pontosan megállapíthassa.

Felkérjük továbbá ez alkalommal is Magyarország tanárait és tanítóit, általában a neveléssel foglalkozó s a nevelés ügye iránt érdeklődő honpolgárait egyenként, hogy a kongresszus tagjaiként a 2 forint tagsági díj beküldése által Mauritz Rezső főreáliskolai igazgató urnál (Budapest, VI. ker. főreáliskola, Lovag-utca 18. sz.) minél előbb jelentkezni szíveskedjenek.

Teljes bizalommal fordulunk tisztelt kartársainkhoz, a tanárokhoz és tanítókhöz, mert tudjuk, hogy mindenki át van hatva attól a tudattól, hogy a jövő ezredév legbiztosabb alapját rakjuk meg akkor, mikor hazánk ifjúságának neveléséről és oktatásáról a nagy nemzeti ünnep alkalmából elmélkedünk. Hisszük és reméljük, hogy mindenki meghozza azt a szellemi és részben anyagi áldozatot, a melylyel a kongresszuson való aktív részvétellel jár meghozza hazánk legszentebb ügye: a tanítás és nevelés érdekében.

Budapest, 1895. évi június 14 én.

A II-ik Országos és Egyetemes Tanügyi Kongresszus rendező bizottsága nevében:

Dr. Heinrich Gusztáv,
elnök.

Nagy László,
főtákar.

Színház.

Csütörtökön, f. hó 4-én Verdi legdallamosabb és drámai esolekményekben leggazdagabb operája, „Az álarozos bál“ került színre. Az előadás talán az összes eddig előadott operákénál jobban sikerült, dacára annak, hogy „Az álarozos bál“ a Verdi-féle operák legnehezebbike. Nemcsak az egyes főszereplők, de az ensemble is minden tekintetben dicséretet érdemel.

Különösen szépen énekelt a második felvonásban a halászkok kara és a harmadik felvonásban az összeesküvők gúny-kara. Ez utóbbinak éneke a színpadról való távozásában oly elragadó volt, hogy bármely világhírű operai színpad dicséretére vált volna. A magán szereplők közül első sorban Strakosch Febeát kell kiemelnem. Amália époly szép, mint nehéz szerepében. Dicsérni a kisasszonyt fölösleges, mert ő minden kritikán felül áll s így az olvasó fantáziájára bizom Strakosch phänomenális énekének és játékának elképzelését. — Richárd gróf szerepében Kápolnai mutatta be magát mint igen jó énekes. Szép tenor hangja különösen a magasabb

fekvésekben jutott kellő érvényre. A hálás közönség a derék művészt valóságos tapsviharral jutalmazta. — **Pintér Imre**, a sokoldalú művész **René** szerepét játszotta. Játéka és éneke egyformán részesült általános tetszésben. Pintért akár melyik világhírű opera tárt karokkal fogadná, ha gyönyörű érezes hangját iskolázná, mire még ma sem késett el. Drámai tehetsége, kellemes és impozáns megjelenése nagy előnyei. **Sipos Etelka** kisasszony **Oszkár** apród szerepében bájos hangjával valósággal elragadta a közönséget. Az ő maeso sopránya is a magasabb regiszterekben jut kiválóan érvényre. **Láng Etel** a jósnő szerepében alkotott élethű képet és nemcsak elismert kitűnő játéka, de éneklése is dicséretet érdemelnek. — **Váradi M.** és **Török K.** is jól megállították helyüket. A karról már szólottam és így csak még derék városi zenekarunkat akarom megdicsérni, mely **Müller** karnagy kiváló és szakavatott vezetésével mellett méltó kísérelője a kiváló szereplők énekének.

Nem ily örömmel számolok be a közönség magatartásáról, mely, nem tudom, mi okból, az utóbbi időben gyengén látogatja a színházat.

S.

Ipar, kereskedelem és közgazdaság.

Szállítások.

A magy. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. gy. kir. vas- és aczélgyár igazgatóságának kenő- és égő rezece-olaj szállítására vonatkozó egy pályázati hirdetménye a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekinthező. Ajánlatbonyújtási határidő: f. évi július 11.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságának fémnemű anyagok, aczél- és vasnemű anyagok, festékek, olajok, mázak, kelmék, flanellek, szőnyegek, stb. szállítására vonatkozó egy pályázati hirdetménye a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekinthező. — Ajánlatbonyújtási határidő: f. évi július 27.

A 12. hadtest nagyszobeni es. és kir. intendaturájának katonai kórházak számára az 1896. évre szükséges vászoneműek (törülközők, kötények, abroszok, stb. szállításának biztosítására vonatkozó egy pályázati hirdetménye a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekinthező. — Ajánlatbonyújtási határidő: f. évi aug. 5. ike.

Figyelmeztetés. A 12. hadtest területéhez tartozó es. és kir. közöshadseregbeli csapatok és magy. kir. honvédsapatok részére szükségelt élelmi cikkek szállításának biztosítására vonatkozó két hirdetmény a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában az érdekeltek által betekinthező.

KÜLÖNFÉLEK.

— **A harmadik ülnök.** Kolozsvármegye főispánja: gróf **Béldi Ákos** a vármegyénél ujonnan rendszeresített árvaszéki ülnöki állásra dr. **Rohonyi Lajos** árvaszéki jegyzőt, a jegyzői állásra pedig **Kövényi Arthur** közigazgatási gyakorlatost helyettesítette.

— **A falu rossza,** **Tóth Ede** remek népszínműve, mely nálunk nagy társulat által még nem adatott — vasárnap kiválóan gondos szereposztással kerül színre. A czimszerep **Pintér** legjobb szerepei közé tartozik. A többi főszerepet **Solti Paula**, **P. Szép Olga**, **Horváth Paula**, **Vendrei**, **Hegedüs Megyeri**, **Váradi** stb. játsszák.

— **Jégeső.** Óriási jégeső volt tegnap a déli órákban a mikor nálunk is heves zápor esett, Kolozsvár környékén, mely **Berend**, **Kis-Eskütlő**, **Babucz**, **Magyar-Ujfalu**, **Dios**, **Bodonkút** és **Kajántó** faluk határait érintette. A jég oly nagy tömegben esett, hogy órák hosszáig maradt garadákban a földeken és sáncokban és ámbár esővel vegyes volt, mégis nagy károkat okozott a gazdáknak.

— **E. Kovács Gyula** jutalomjátéka iránt általános az érdeklődés úgy a helybeli, mint a vidéki közönség körében a mi az előjegyzésekből

is látszik. Egyik legkitűnőbb szerepét: **Othellót** fogja bemutatni a kiváló művész. A többi szerepek **Hunyadi Margit**, **Szolninszky Olympia**, **Hegedüs** stb. kezeiben lesznek s így jeles Shakespeare előadást fogunk élvezhetni. Az előadást hétfőn tartják meg bérletben.

— **A „secundák.”** A napokban olvastuk a B. H.-ban, hogy két budapesti középiskolai tanuló abbéli félelmében, hogy „secundák” bizonyítványt kap, ott hagyta a szülői házat. A fiatal emberek mint értesülünk Brassóban tartózkodnak, hol az idősebb fiut kisebb baleset is érte. Revolverét ugyanis oly vigyázatlanul tisztította, hogy egy töltés elsült és bal kezét megsértette. Tegnap különben a tanulók atyja is megérkezett Brassóba.

— **A troubadour,** Verdi operája, mely először zsufolt ház előtt adatott, több oldalról hangoztatott óhajlásra kedden ismét színre kerül, még pedig bérletben és **Strakosch** Febea felléptével. A kitűnő művész még csak kétszer lép fel nálunk.

— **A Brassói hetivásár.** Jul. 5. (Mátyás József tudósítása.) Tegnap hetivásárunk gyöngye volt, mert a sürgős mezeli munka igénybe veszi a közönséget. Felhozatal általában kevés, az árak mindenben eszökkenők. Gabonamennyiségben az irányzat lanya, az árak estek. Métermázsánsként: buza 7 frt, rozs 5 frt 70 kr., tengeri 6 frt 20 kr., takarmányárpa —, zab 5 frt 80 kr.

— **Siremlék-leleplezés.** Junius 30-án leplezte le a „Rikán belőli 1848—49. honvéd-egylet” a kőkösi csatában 1849. július 2-án elesett **Mara Gábor** őrnagy emlékére a teledi temetőben emelt emlékoszlopot. A honvédegylet elnöke **K. Horváth Ignác** vezetése alatt nemcsak a közeli falvak agg honvédei, hanem az egész megye területéről nagy számban jelentek meg a nagy események szereplői. A teledi kis temető alig bírta befogadni a közönséget s a beszédek, melyeket **K. Horváth Ignác** elnök, **Nagy Sándor** hidvégi, **Kovács Ödön** teledi, **Szabó Jenő** barátosi lelkészek, **Lázár Mihály** és **Jakabos Ágoston** tartották, ugyszintén a zágoni tanítói dalkör összhangzó énekei a közönséget hol zajos éljenzésre, hol pedig könyekre ragadták.

— **Elítelt katona.** Mint a „Tribuna” írja, Cz. . . . P. György 28 vadászszázalóbeli káplárt, ki három hónapig volt letartóztatva vizsgálati fogságban, azon vád alatt, hogy államellenes dolgokban részes (a „Tribuna” nem mondja meg, hogy mily természetű államellenes dolgokban), junius 28-án a katonai törvényszék elítelte 14 napi fogságra és rangja elvesztésére.

— **Magyarellenes röpirat.** Az Oláh-kérdés Erdélyben és Magyarországon czim alatt O. G. a Párisban élő ismert oláh agitátor új röpiratot adott ki, a mely éppugy, mint eddigi röpiratai, csak úgy hemzseg a hazugságoktól és irányzatos ferdítésektől. Erdélyben, ugymond, a magyarok csak a románok leigázásával tudnak uralkodni, mert az 1867-iki alkotmányt meghamisítják és lábbal tiporják. Az Erdélyben élő sok millió oláh a parlamentben egyetlen egy képviselővel sem bír, az oláhok részére megállapított választási cenzus kilencszer oly nagy, mint a magyaroké; 80,896 magyar választó élete fogytaig fel van mentve a cenzustól, mert őse magyar nemességet kapott. A sajtószabadság és az egyesületi jog csak a magyarok részére van meg, a románok nem élvezik a politikai és polgári jogokat. Vakmerőség egy nép lelkiismeretét megsérteni oly rosszhangzású és szegény nyelv érdekében, mint a milyen a magyarok nyelve. A magyaroknak az a törekvése, hogy az orosz Kievig terjeszték ki befolyásukat, hajótörést kell hogy szenvedjen, mert a kultura terjesztésének joga a Keleten nem a magyarokat, hanem az oláhokat illeti. Ily hangon emlékszik meg rólunk a röpirat, a melyet a „Keleti Értesítő” szerint sok ezer példányban küldözgettek szét, de valami nagy hatást nem igen gyakorolt.

— **A kolera Galiciában.** Lembergől telegrafálják: Borszovban, hol ezelőtt három évvel a kolera erősen pusztított, tegnap gyanus betegség eset fordult elő. Podgorzéban tegnap egy haláleset volt, molynél az orvosok ázsiai kolerát konstataáltak.

Sz. 18 — 1895.

Hirdetmény.

A közjelleggel felruházott brassói kórházban kiadandó ajánlat után a betegek és az ápoló személyzet érkezése 1896. évi január hó 1-től 1898. évi december hó 31-ig terjedő időre.

Az erre vállalkozni szándékozók tartoznak a bélyegzett zárt ajánlataikat f. évi július hó 16-án déli 12 óráig **Schnell Alfréd** városi tanácsosnak, annak hivatalhelyiségében átnyújtani.

Az ajánlatok felbontása és az ajánlati tárgyalás megejtése folyó évi július hó 16-án déli 12 órakor történik.

Az ajánlatokhoz egy 100 frtnyi bánatpénz csatolandó, mely készpénzből, vagy a helybeli pénztézeteknél elhelyezett betétekről szóló könyvecskéből avagy óvadékképes értékpapirokból állhat, az ajánlatnak pedig vállalkozó azon nyilatkozatát kell tartalmaznia, hogy az ajánlati feltételeket ismeri s hogy azoknak magát aláveti.

Az ajánlati feltételek **Schnell Alfréd** városi tanácsos hivatal-helyiségében a rendes hivatalos órák alatt délelőtti 7 órától déli 1 óráig bármikor betekinthezők.

Brassó, 1895. évi július hó 1-én.

262 (1—3)

A kórházi gondnokság.

M. kir. mentelep-parancsnokság S.-Szentgyörgy.
878. szám. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A sepsi-szentgyörgyi m. kir. állami mentelep homoródi, sepsi-szentgyörgyi és deési osztályainál elhelyezett legénység és ménlovak részére f. évi november hó 1-től bezárólag 1896. évi október hó 31-ig szítkésglendő kenyér, takarmány és egyéb cikkek biztosítása végett 1895. évi augusztus hó 21-én a sepsi-szentgyörgyi mentelep parancsnokság számvevő irodájában írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog tartatni.

A közelebbi feltételek a külön kibocsátott részletes árlejtési hirdetményből, valamint a fenti mentelep számvevő irodájában Sepsiszentgyörgyön tudható meg.

Sepsi-Szentgyörgy, 1895. július hóban.

261 (1—3)

A mentelep parancsnoksága.

KNEIPP-kenyér

szigoruan a főtisztelendő **Kneipp** plebános ur utasítása szerint készítve,
kapható

Monath Dávid

pékmesternél, Ó-Brassó, Hosszu-utca 17. sz. a. és a Kapu-utca 50. sz. a., továbbá

Vitéz József

reggeliző szobájában, Lensor 24. szám a.

A római fenyvesben

lévő „Elisium” czimű vendéglőben **Habermann-féle** csapos- és kőbányai palaczk-sör, továbbá jó mellék- és hidegtelek, tiszta erdélyi borok kaphatók, jó kiszolgálás mellett.

A fürdő meg van nyitva.

Lakások olcsóbbak mint ezelőtt.

Betegség nem létezik.

A t. ez. közönség szives pártfogását tisztelettel kéri

SCHMIDT FRIGYES,
vendéglős.

Aranyérmekkel kitüntetve.

Első es. és kir. kizár. szabadalm.

Aranyérmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY WIEN, I. Hauptstrasse 120. szám saját házában.

(161) 9-20

Főhercegi és hercegi uradalnak, es. és kir. katonai raktárak, vasút-, ipar- és hámtársulatok építkezési vállalatok, VÁLLALKOZÓK és ÉPÍTŐMESTEREK, valamint gyártólajdonosok szállítója. — Ezen homlokzatfestékek, melyek mézben oldhatók, a száraz porított állapotban 40 különféle szín-mintában, különként 10 krtól feljebb szállítanak és a festékszínnek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz. — Mintalápok és használati utasítások ingyen és bérmentve küldetnek.

Lakás kerestetik

4-5 szoba, konyha, kamara és eselédzsoba lehetőleg istállóval 3 ló részére

Szt. Mihály naptól kezdődőleg.

Ajánlatokat elfogad a kiadóhivatal.

257 (2-5)

Mödlingi cipőgyári raktár.

Mödlingi cipőgyári raktár

BRASSÓBAN, Kapu-utca 46. sz. a.

tisztelettel tudatja, hogy **új áruval** gazdagon van felszerelve **férfi-, női és gyermek-czipőkben** egészen újonnan berendezve.

A valódi mödlingi gyártmányért kezeskedem.

Egyszermind biztosítom t. vevőimet, miszerint kifogástalan jó áru, szolid minőség és elegáns szabás tekintetében. Ugyis minden versenyt felülmuló — az egyes czipők talpába bejegyzett **gyári árakon**, illetőleg minden követelményeknek képes vagyok megfelelni.

Ugyanabban a mellékhelyiségben.

férfi- és gyermek kész ruhák, fehérneműk és kalapok

egy feloszlott üzletből vásárolva s ezen cikkek felhagyása miatt **minden áron eladtnak.**

Mély tisztelettel

LIEBLICH M.

A gyártmány valódiságáért kezeség!

Határozott árak!

Verseny nélkül!

A beállott tavaszi időnyre ajánlunk saját gyártmányu, kitünő minőségű

géphajtó- és erőműtani szijakat,

továbbá

zsír- és ümsósavas varró és kötőszijainkat.

Kívánatra mintákkal és árjegyzékkel szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

GMEINER és SCHERG

bőr- és gép-szij-gyára, Brassóban.

7-20.

Alkalmi vásárlás!

Üzlethelyiségünk épületén szükségessé vált átépítés folytán üzletünket ki kell ürítenünk s ennél fogva kénytelenek vagyunk áruinkat

mélyen leszállított árak mellett kiárúsítani.

A melyen tisztelt közönségnek ez által kedvező alkalom kínálkozik mindennemű

divatszövet, férfiruhaszövet, kreton, atlasz, szatin, zefir, oxford, siffon, vászon, stb.

előnyös bevásárlására a képzelhető legolcsóbb árakon.

Tisztelettel

HAAS S. és Fiai

Brassó, Virágosor.

(264) 1-12.

Pénztári órák délelőtt 8 órától 1-ig.

Giro-számla az Osztrák Magyar Banknál

„ALBINA“

P-sta-takarék pénztári számla 505. sz.

takarék és hitelintézet

BRASSÓI FŐKTELEPE

- ☞ kamatoz **takarékbetéteket** 4½%-al és maga fizeti a kamatadót;
- ☞ leszámítol **üzleti váltókat** 5½% mellett;
- ☞ engedélyez **váltó- és jelzálog kölcsönöket** 6% mellett;
- ☞ nyit **nyit számla-hiteleket** a legelőnyösebb feltételek mellett;
- ☞ kölcsönt ad **értékpapírokra, pénznemekre, értéktárgyakra és árukra** 6% mellett;
- ☞ vesz és elad **legelőnyösebben bel és külföldi pénznemeket és értékpapírokat** különösen romániaiakat;
- ☞ bevált **djmentesen szelvényeket** és vesz a legmagasabb árak mellett **romániai értékek utáni szelvényeket**;
- ☞ ellát **legutányosabban pénzbehajtásokat és fizetéseket** a bel- és külföldi piacon;
- ☞ elintéz **bizonnyban a legolcsóbban mindenféle bankmegbízást; hásonbérbe ad a saját sinei által az államvasutak pályaudvarával direkt összekötött, közvetlenül a mellett lévő, a hivatalos vámolás és mérlegelés jogaival ellátott raktártelekeken, vasút-utca 45. sz. a.**

raktárokat és szabad rakhelyeket;

átvesz az **EQUITABLE** newyorki életbiztosító intézet főképviseletében biztositási ajánlatokat az **ember életére** az ezen társulatnál sajátságos, a biztositottra különösen előnyös feltételek mellett.

A t. tőkepenzeseknek és alapkezelőknek legjobban ajánlja **állandó tőkebefektetéshez** 107 (43-100)

„ALBINA“ 5%-os zálogleveleket,

melyeknek szelvényei félévénként minden levonás nélkül beváltatnak és 500, 1000 és 10000 korona értékben a mindenkor budapesti tőzsde-árfolyamon kaphatók.

Tekintettel más hazai értékpapírok kamatozására és árfolyamára az 5%-os „ALBINA“ **ZÁLOGLEVELE** a legelőnyösebb és legolcsóbb, Budapestén árjegyzett értékpapírok egyike és annak abszolút jóságát a legalább háromszoros értékű jelzálogok, melyek alapján a kibocsátás eszközökkel, a külön 200,000 forintot tevő záloglevél biztositéki alap és a többi intézeti összvagyon biztositja

Pénztári órák délelőtt 8 órától 1-ig.

Iroda: Főtér. Kádársor 22. szám alatt, az első emeleten.

Iroda: Főtér, Kádársor 22. szám alatt, az első emeleten.

Bank, Bizományi és Pénzváltó Üzlet

Nussbächer és Beer

Giro-számla az osztr. m. banknál

BRASSÓ.

90. sz. telefon.

Ajánljuk szolgálatainkat minden a bankszakmába vágó ügyletekre, u. m. arany és ezüst pénzek, sorsjegyek, bel- és külföldi értékpapírok, részvények, záloglevelek, kötvények stb. napi árfolyam szerinti **vétel- és eladására.**

Előleget

nyújtunk az árfolyam 85%-ig állampapírokra, záloglevelekre és elsőbbségi kötvényekre; az árfolyam 75%-ig bankpapírokra és a budapesti és bécsi tőzsdén jegyzett értékpapírokra mérsékelt kamattal mellett.

Szelvényeket minden levonás nélkül váltunk be.

Leszámítolunk bel- és külföldi üzleti váltókat

s beszedés végett átvesztünk váltókat és utalványokat az összes európai és tengerentúli piacokra s adunk ugyancsak minden bankpiacon előnyösen chequeket.

Elfogadunk betéteket

folyó számlában, a melyek után megegyezés alapján **5%-ig** kamatot fizetünk.

Mint első rendű és biztos tőkebefektetési papírokat ajánljuk a Magyar Jelzálog Hitelbank 4% és 3% sorsjegyeit, továbbá 4 és 4½% zálogleveleit, a Nagyszebeni Földhitelintézet 4½ és 5% zálogleveleit. A Magyar Leszámloló és Pénzváltó Bank erdélyrészi fiókjával szoros üzleti összeköttetésben állván, azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy minden a bank szakmába vágó ügyletet a legkedvezőbbben intézhetjük el. A bankszakmába vágó felvilágosításokkal készséggel és kimerítően szolgálunk.

Igérvények minden huzáshoz. || Sorsjegyek vizsgálása ingyen.

Bank, Bizományi és Pénzváltó Üzlet
Nussbächer és Beer, Brassó.

183-17